

Testování použitelnosti

Martin Kopta

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Co nás čeká a nemine?

1. teoretický úvod
2. tipy & triky
3. praktická ukázka: Test
4. vyhodnocení
5. diskuze

Testování použitelnosti

1. teoretický úvod

Co je to ta použitelnost?

Použitelnost stránek řeší **ergonomii** na internetu, tedy aby stránky **nejen dobře vypadaly**, ale aby se **také dobře ovládaly** a návštěvník se na nich neztrácel, ale snadno objednával a utrácel.

Proč testujeme použitelnost?

- Protože hledáme chybu v rozhraní.

Proč hledáme chybu?

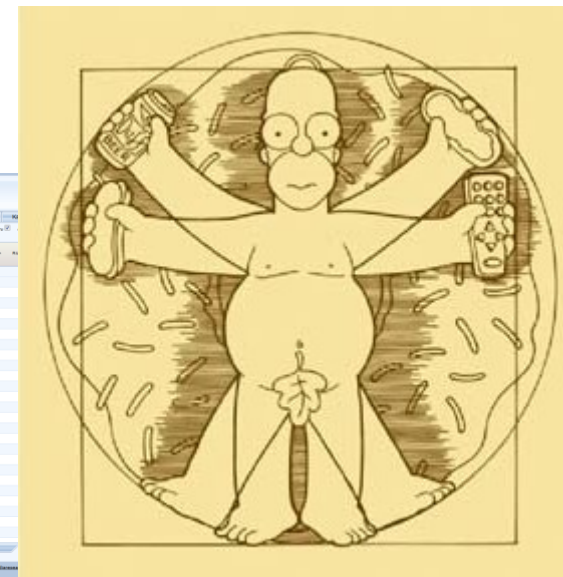
- Protože čím **dříve** ji najdeme, tím **méně** nás bude stát.

A určitě tam nějaká chyba je?

- **Ano.**

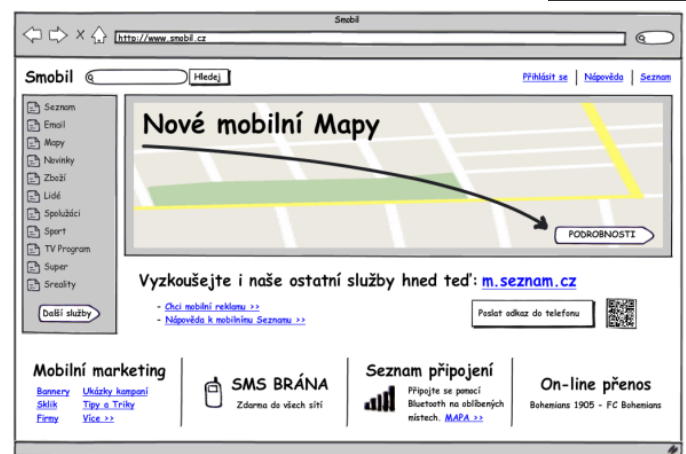
Ovšem nejen to!

- Testování použitelnosti je **kvalitativní forma uživatelského průzkumu**.
- Pomáhá nám **poznat naše skutečné uživatele**.
- Žádné **PV** ani **RU** ...
- ... ale **lidé z masa a kostí**.

Co testujeme?

- Stručně: **Všechno!**
- **Podrobněji:**
 - staré weby
 - konkurenci
 - wireframy
 - prototypy
 - beta verze
 - hotové weby

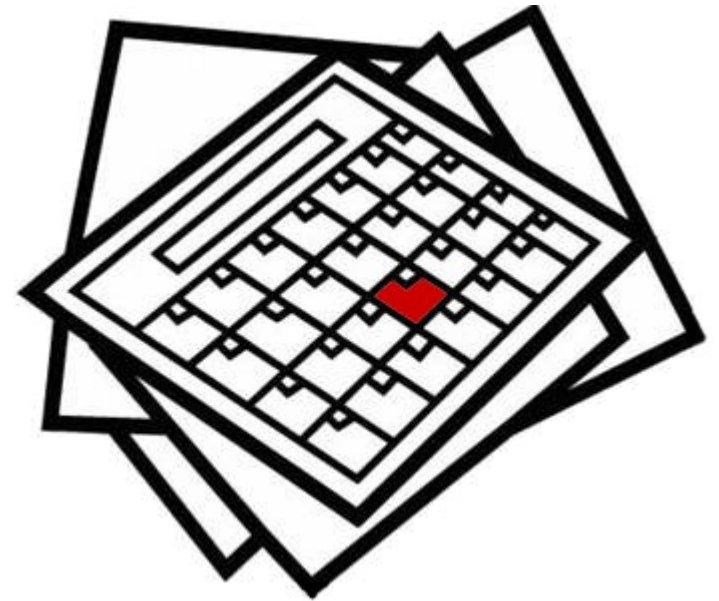
Co naopak netestujeme?

- marketingové otázky
- buggy

Kdy testujeme?

- Kdykoliv.
- **Kdykoliv se to hodí respondentům.**
- Pravidelnost pomáhá!

Kolik nám to zabere času?

- Samotný jeden test cca **40 minut**.
- S omáčkou kolem ideálně **1 hodinu**.
- Stačí nám **3 - 5 testů**, tedy **jeden den**.
- A potřebujeme **2 dny na přípravu**:
 - pozvat lidi
 - sepsat si a vyzkoušet scénář

S kým testujeme?

- **S kolegy pozorovateli.**
- **S respondenty / participanty:**
 - kolegové
 - kamarádi
 - kolemjdoucí
- *Kdy je a kdy není důležitá cílová skupina?*

Testování použitelnosti

2. tipy & triky

Příprava testu

- **Zajistit odměnu.**
- **Sehnat respondenty.**
- **Zamluvit místnost + zařídit PC.**
- **Objednat občerstvení.**
- **Sepsat scénář.**

Odměna

- **Funguje:**
 - MP3
 - FLASH
 - a další drobnosti...
- **Nefunguje:**
 - Triko podepsané od Agáty... ;o)

Zvací dopisy

- Jsou 2:
 1. výzva – proč, kdy, kde, za co
 2. potvrzení termínu + telefon
- Vyplatí se **personalizovat a přistupovat k dopisu osobně** (posílat ze svojí adresy a mluvit za sebe ve jménu firmy).

Místnost

- Ideálně něco menšího...
- Potřebujeme stolek a 3 židle.
- Moderátor sedí vedle boku respondentů.
- Pozorovatel nefuní respondentovi za krk.
- Respondent nesedí zády ke dveřím.
- Monitor není otočen k oknu.
- Testujeme na **obvyklém PC s monitorem (tedy ne na notebooku bez myši)**.
- Máme připraveno víc prohlížečů na výběr.

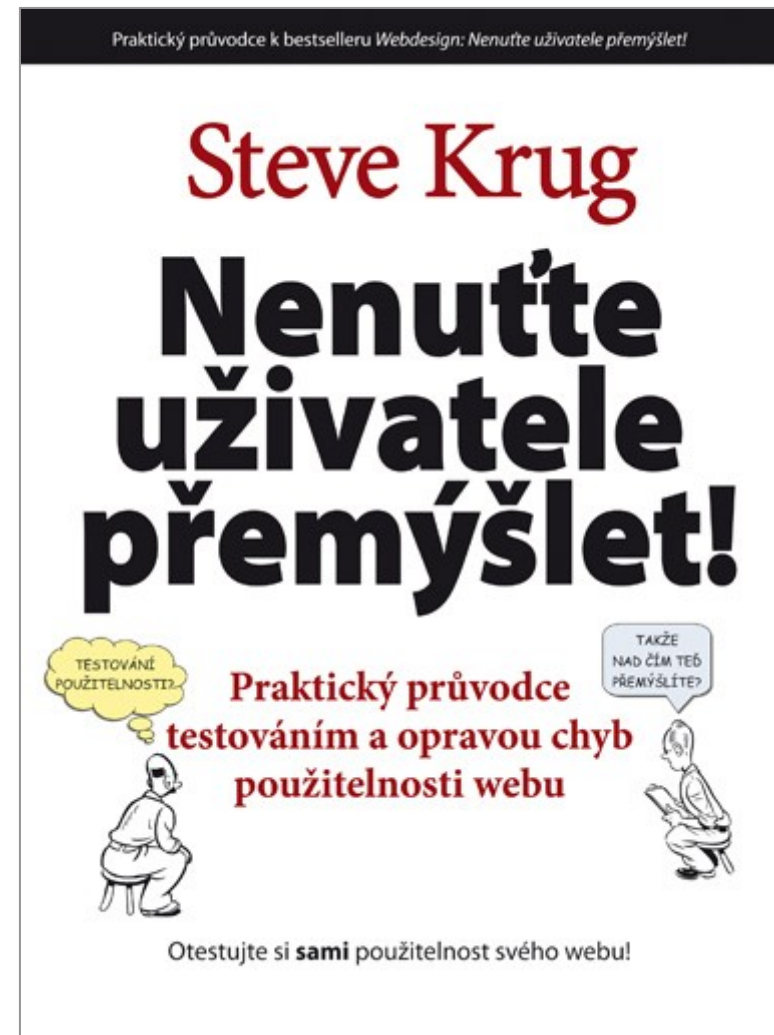
Občerstvení

- Připravené vody a sklenice (**i pro moderátora**).
- Možnost uvařit čaj / kafe.
- V miskách sladké i slané jednohubky (ale nic komplikovanějšího).

Scénář

- Soupis všech **otázek** vycházejících z **hypotéz**.
- Otázky na sebe v ideálním případě navazují a tvoří **logický příběh**.
- Vždy se nezapomeneme doptat po **motivaci** a **pozitivech** i **negativech**.
- **Provedeme pretest!**

Doporučená literatura

Testování použitelnosti

3. praktická ukázka - test

Před testem

- přivítat respondenta
- nabídnout občerstvení
- vysvětlit podstatu testu
- spustit nahrávání
- *Nechcete se na něco zeptat?*

Hlavní zásady při testu

- Respondent **přemýšlí nahlas.**
 - Zaznamenejte citáty!
- **Testujeme produkt, ne lidi.**
- **Neúkolujeme návodně!**
- **Poker face** 😐
- **Poslouchejte, co lidé říkají, ale hlavně sledujte, co dělají.**

Nastudujte si

- [http://www.sigchi.cz/
kalendar-akci/
probehle-akce/
moderovani-testu-pouzitelnosti](http://www.sigchi.cz/kalendar-akci/probehle-akce/moderovani-testu-pouzitelnosti)

Po testu

- *Chcete nám ještě něco říci?*
- *Byl test v pohodě?*
- *Chcete se na něco zeptat?*
- poděkování + odměna
- krátké zhodnocení

Jdeme na to!

SEZNAM.CZ
...najdu tam, co hledám

Testování použitelnosti

4. vyhodnocení

Vyhodnocení

- Sebrat poznámky od pozorovatelů.
- Vyhodnotit nahrávky.
- Sesypat poznámky na hromadu.
- **Sepsat strukturovanou zprávu** (viz. příloha)
- **Vyrobít ze zprávy prezentaci** + doplnit ji o ilustrace (viz. příloha)
- Zachovat (vyfotit) stav testovaného rozhraní

A co dál?

- **Svolat prezentaci výsledků.**
- **Rozhodnout** o dalším postupu.
- **Obeslat** všechny zúčastněné výsledky výzkumu.
- **Archivovat** všechny výsledky výzkumu (zprávu + prezentaci + testovaný stav).

Testování použitelnosti

5. diskuze

Děkuji za pozornost...

@atpok

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ